

OBRAČUN DOPRINOSA I POREZA NA DOHODAK IZ PLAĆA I DRUGOG DOHOTKA OD 1. SIJEČNJA 2024. GODINE

*dr. sc. Marija Zuber
savjetnica-urednica, HZRIF
Vodice, listopad 2023.*

Propisi šestog kruga porezne reforme koji od 1. siječnja 2024. utječu na obračun doprinosa i poreza na dohodak

1. Zakon o izmjenama i dopunama **Zakona o doprinosima** (Nar. nov., br. 114/23.)
2. Zakon o izmjenama i dopunama **Zakona o porezu na dohodak** (Nar. nov., br. 114/23.)
3. Zakon o izmjenama i dopunama **Zakona o lokalnim porezima** (Nar. nov., br. 114/23.)

Cijevi i svrha novog kruga porezne reforme

- **Povećanje neto plaća** svih poreznih obveznika, a naročito onih s niskim plaćama – povećanje dohotka raspoloživog za osobnu potrošnju
- Jačanje fiskalne autonomije lokalnih jedinica
- Zaokruživanje propisanih pragova i limita na „okrugle” brojeve

Od kada primjena propisa koji utječu na obračun plaće?

Od 1.12.
2023.

Izmjene i dopune Zakona o doprinosima koje se odnose na umanjenje osnovice za obračun doprinosa za mirovinsko osiguranje

Ostale odredbe – od 1. siječnja 2024.

Od
1.1.2024.

Izmjene i dopune Zakona o porezu na dohodak – stupio na snagu 5. listopada 2023., primjena od 1. siječnja 2024.

Izmjene i dopune Zakona o lokalnim porezima

Što još treba stupiti na snagu?

- Stope poreza na dohodak:
 - objava u Nar. nov. i na mrežnim stranicama PU
 - u 2024. – odluke koje su donesene do 30. studenoga 2023. i objavljene do 31. 12. 2023.
- Izmjene Pravilnika o porezu na dohodak – u roku 90 dana
 - tehnika iskazivanja u obrascu JOPPD
 - nove šifre
- Izmjene Pravilnika o doprinosima – u roku 90 dana
- Naputak o osnovicama za obvezna osiguranja za 2024. – u roku 8 dana

NOVINE U OBRAČUNU DOPRINOSA

- primjena od 1. prosinca 2023.; tj. na plaći za prosinac; u školstvu – isplata u siječnju 2024.
- ostale novine izmijenjenog Zakona o doprinosima – od 1. siječnja 2024.

Novine iz Zakona o doprinosima

- umanjuje se osnovica za obračun doprinosa za mirovinsko osiguranje generacijske solidarnosti za zaposlene s mjesečnom bruto plaćom do 1.300,00 eura
- oslobođenje od obveze doprinosa na napojnice
- uvedene su nove osnove osiguranja po osnovi udomitelja
- oslobođenje od obveze doprinosa na neoporezive premije dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja
- promijenjeno dospijeće obveze doprinosa za drugu djelatnost
- proširenje izbora koeficijenata za plaćanje doprinosa za samozaposlene
- nomotehnička usklađenja

Umanjenje osnovice za obračun doprinosa

- Bruto plaća u iznosu **do 1.300,00 eura** mjesečno
- Umanjenje osnovice za obračun doprinosa za mirovinsko osiguranje generacijske solidarnosti
- Umanjenje se primjenjuje pri obračunu doprinosa iz plaće, neovisno o broju odrađenih radnih sati u određenom mjesecu
- Cilj: povećanje neto plaće radnika s najnižim primanjima

Napomena:

Novouvedena olakšica za radnike s plaćom do 1.300,00 eura ne utječe na oslobođenja od obveze doprinosa na plaću. Poslodavci i dalje koriste ta oslobođenja, kako je propisano.

Mjesečna plaća do 1.300,00 eura bruto

- Primitak koji se prema čl. 21. Zakona o doprinosima smatra **mjesečnom bruto plaćom**
- Obuhvaća:
 - plaću sa rad obavljen u jednom mjesecu, zajedno sa svim dodacima na koje radnik ima pravo, neovisno o broju odrađenih radnih sati u tom mjesecu
 - naknadu plaće za razdoblja opravdanog izostanka s posla, koju na svoj teret isplaćuje poslodavac i koja se prema poreznim propisima smatra plaćom
- Ako radi kod više poslodavaca – **mjerodavni su podaci o ukupnoj bruto plaći radnika kod svih poslodavaca**

Mjesečna plaća prema čl. 21. Zakona o doprinosima

Zakon o radu	Zakon o porezu na dohodak	Zakon o doprinosima
Plaća za obavljeni rad	Plaća za prošli, sadašnji i budući rad, osim neoporezive nagrade za ostvarene rezultate	Mjesečna plaća – za rad u jednom mjesecu ili za razdoblje kraće od mjesec dana – čl. 21. Ostali primitak – plaća koja se odnosi na više mjeseci
Naknada plaće za razdoblja opravdanog izostanka	Plaća - ako je na teret poslodavca	Mjesečna plaća – čl. 21.
- prema Zakonu o radu - prema posebnim propisima	Neoporezivi primitak - ako je na teret institucija obveznog socijalnog osiguranja	Ne podliježe obvezi doprinosa od strane poslodavca; obveznik doprinosa je inst. soc. osiguranja
Primici koji se ne smatraju plaćom za obavljeni rad	Neoporezivi primitak, do visine i uz propisane uvjete	Ne podliježe obvezi doprinosa
- ostala materijalna prava - naknade troškova	Plaća u dijelu koji prelazi propisani neoporezivi iznos	Ostali primitak – plaća koja podliježe obvezi doprinosa

Doprinosi na koje se primjenjuje umanjenje osnovice

- **Samo za doprinos za mirovinsko osiguranje generacijske solidarnosti** iz bruto plaće - stopa 15% ili 20%

NE MOŽE SE KORISTITI ZA:

- doprinos za mirovinsko osiguranje individualne kapitalizirane štednje koji se plaća iz bruto plaće - stopi 5%
- doprinos za obvezno zdravstveno osiguranje koji se obračunava kao doprinos na plaću - stopa 16,5%
- dodatni doprinos za mirovinsko osiguranje koji se plaća za osiguranike s pravom na staž osiguranja s povećanim trajanjem

Iznos umanjenja osnovice

Mjesečna bruto plaća	Iznos umanjenja osnovice za obračun doprinosa za mio I. stup
do 700,00 eura	300,00 eura
od 700,01 eura do 1.300,00 eura	0,5 x (1.300,00 – ukupan iznos bruto plaće za određeni mjesec)

Primjer 1.

Mjesečna plaća za određeni mjesec do 700,00 eura – plaća radnika koji je dio mjeseca na bolovanju na teret HZZO-a

- Prema aktima radnog prava, kad radi cijeli mjesec, radnik ima pravo na mjesečnu plaću u iznosu 1.500,00 eura
- U prosincu 2023. godine - od 168 sati:
 - 84 sata bolovanje na teret poslodavca; za to razdoblje bruto naknada plaće iznosi 637,50 eura bruto
 - 84 sata na bolovanje na teret HZZO-a

Primjer 1.

<i>Opis</i>	<i>Iznos u eurima</i>
Bruto mjesečna naknada plaće za bolovanje na teret poslodavca – 84 sata	637,50
Umanjenje osnovice za obračun doprinosa za mio I.	300,00
Osnovica za doprinos iz plaće za mio I. stup (637,50 – 300,00)	337,50
Iznos doprinosa za mio I. stup – 15%	50,63
Osnovica za doprinos iz plaće za mio II. stup	637,50
Iznos doprinosa za mio II. stup – 5%	31,88
Ukupno doprinosi za mirovinsko osiguranje	82,51
Dohodak (637,50 – 82,51)	554,99
Osnovica za doprinos za zdravstveno osiguranje	637,50
Iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje – 16,5%	105,19

Primjer 2.

Zaposlenje s nepunim radnim vremenom

- samo jedan poslodavac
- radni odnos s polovinom radnog vremena; zaposleni korisnik mirovine
- plaća za nepuno radno vrijeme sa svim dodacima: 600,00 eura mjesečno
- osiguran samo u prvom stupu

Primjer 2.

<i>Opis</i>	<i>Iznos u eurima</i>
Bruto mjesečna plaća za nepuno radno vrijeme	600,00
Umanjenje osnovice za obračun doprinosa za mio I.	300,00
Osnovica za doprinos iz plaće za mio I. stup (600 – 300,00)	300,00
Iznos doprinosa za mio I. stup – 20%	60,00
Osnovica za doprinos iz plaće za mio II. stup	0,00
Iznos doprinosa za mio II. stup	0,00
Ukupno doprinosi za mirovinsko osiguranje	60,00
Dohodak (600,00 – 60,00)	540,00
Osnovica za doprinos za zdravstveno osiguranje	600,00
Iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje – 16,5%	99,00

Primjer 3.

Plaća od 700,01 eura do 1.300,00 eura

- radni odnos s punim radnim vremenom
- osiguranik drugog mirovinskog stupa
- radio je cijeli mjesec
- zajedno sa svim dodacima, bruto plaća iznosi 1.200,00 eura

Primjer 3.

<i>Opis</i>	<i>Iznos u eurima</i>
Bruto mjesečna plaća	1.200,00
Umanjenje osnovice za obračun doprinosa za mio I. $0,5 \times (1.300,00 - 1.200,00)$	50,00
Osnovica za doprinos iz plaće za mio I. stup (1.200,00 – 50,00)	1.150,00
Iznos doprinosa za mio I. stup – 15%	172,50
Osnovica za doprinos iz plaće za mio II. stup	1.200,00
Iznos doprinosa za mio II. stup – 5%	60,00
Ukupno doprinosi za mirovinsko osiguranje	232,50
Dohodak (1.200,00 – 232,50)	967,50
Osnovica za doprinos za zdravstveno osiguranje	1.200,00
Iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje – 16,5%	198,00

Zaposlenje kod dva ili više poslodavaca istovremeno

- Svaki poslodavac koristi umanjenje osnovice **razmjerno učešću plaće koju on isplaćuje** u odnosu na ukupnu mjesečnu plaću toga radnika kod svih poslodavaca zajedno
- Uvjet je da ukupna mjesečna plaća kod svih poslodavaca zajedno iznosi do 1.300,00 eura

Kako će poslodavac utvrditi razmjerno učešće:

1. izjava radnika o broju poslodavaca i iznosu bruto plaće kod svakog poslodavca za određeni mjesec, ili
2. ako radnik ne dostavi izjavu, prema podacima Porezne uprave o pravu na umanjenje osnovice za obračun doprinosa za mirovinsko osiguranje prema podacima za prethodni mjesec

Primjer 4.

Zaposlenje kod dva poslodavca istovremeno

- Radnik je zaposlen kod dva poslodavca, kod svakog s nepunim radnim vremenom.
- Kod poslodavca A - 15 sati tjedno; kod poslodavca B - 25 sati tjedno
- Plaća za prosinac 2023. godine:
 - kod poslodavca A iznosi 500,00 eura
 - kod poslodavca B iznosi 700,00 eura
- Nije poslodavcima dostavio izjavu o plaći za mjesec za koji mu se obračunava plaća
- Za prethodni mjesec je kod poslodavca A plaća iznosila 580,00 eura, a kod poslodavca B je iznosila 700,00 eura

Primjer 4.

Zaposlenje kod dva poslodavca istovremeno; uvid u podatke Porezne uprave

- Za prethodni mjesec je ukupna plaća radnika iznosila 1.280,00 eura (kod poslodavca A - 580,00 eura, a kod poslodavca B - 700,00 eura)
- Podaci Porezne uprave o pravu na korištenje umanjjenja osnovice:
 - Poslodavac A: $(580,00 : 1.280,00) \times 100 = 45,31\%$
 - Poslodavac B: $(700,00 : 1.280,00) \times 100 = 54,69 \%$
- Radnik je osiguranik drugog mirovinskog stupa

Primjer 4.

Zaposlenje kod dva poslodavca istovremeno; uvid u podatke Porezne uprave

- Ukupno umanjene osnovice za obračun doprinosa prema plaći prethodnog mjeseca iznosi:
- $0,5 \times (1.300,00 - 1.280,00) = \mathbf{10,00 \text{ eura}}$
- Poslodavac A ima pravo na plaći za mjesec prosinac umanjiti osnovicu za obračun doprinosa za prvi mirovinski stup za 45,31%, tj. za **4,53 eura**.
- Poslodavac B ima pravo na plaći za mjesec prosinac umanjiti osnovicu za obračun doprinosa za prvi mirovinski stup za **5,47 eura**.

Primjer 4.

<i>Opis</i>	<i>Iznos u eurima</i>	
	<i>Poslodavac A</i>	<i>Poslodavac B</i>
Bruto mjesečna plaća za nepuno radno vrijeme	500,00	700,00
Umanjenje osnovice za obračun doprinosa za mio I.	4,53	5,47
Osnovica za doprinos iz plaće za mio I. stup	495,47	694,53
Iznos doprinosa za mio I. stup – 15%	74,32	104,18
Osnovica za doprinos iz plaće za mio II. stup	500,00	700,00
Iznos doprinosa za mio II. stup – 5%	25,00	35,00
Ukupno doprinosi za mirovinsko osiguranje	99,32	139,18
Dohodak	400,68	560,82
Osnovica za doprinos na plaću za zdravstveno osiguranje	500,00	700,00
Iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje – 16,5%	82,50	115,50

Plaća radnika kojemu je u toku mjeseca prestao radni odnos

2 situacije:

- Prestanak radnog odnosa u toku mjeseca, a do kraja mjeseca se ne zapošljava kod novog poslodavca
 - neovisno o broju sati za koje se plaća isplaćuje, ako je plaća do 1.300,00 eura, koristi se umanjenje osnovice
 - VAŽNO: provjera na stranicama PU je li se zaposlio
- Promjena poslodavca u toku mjeseca, tj. nakon prestanka radnog odnosa kod jednog poslodavca, zapošljava se kod novog poslodavca prije isteka toga mjeseca
 - radnik mora svim poslodavcima dostaviti izjavu o iznosu bruto plaće kod drugog odnosno kod drugih poslodavaca
 - ako ne dostavi izjavu svim poslodavcima, niti jedan poslodavac ne može koristiti umanjenje osnovice

Primjer 5.

Promjena poslodavca u toku istog mjeseca

- Kod poslodavca A – radni odnos do 17. prosinca 2023.
- Kod poslodavca B – radni odnos od 18. prosinca 2023.
- Bruto plaća za razdoblje od 1. do 17. prosinca: 450,00 eura
- Bruto plaća za razdoblje od 18. do 31. prosinca: 500,00 eura
- Ukupna plaća kod oba poslodavca: 950,00 eura

Primjer 5.

- Ako radnik dostavi izjave:
 - svaki poslodavac umanjuje osnovicu razmjernu učešću plaće koju on isplaćuje u ukupnoj plaći za taj mjesec
 - ukupno umanjenje iznosi:
 $0,5 \times (1.300,00 - 950,00) = 0,5 \times 350,00 = 175,00$ eura

Poslodavac A izračunava:

učešće u plaći: $(450,00 : 950,00) \times 100 = 47,37 \%$

učešće u umanjenju: $47,37 \%$ od $175,00$ eura = **82,90** eura

Poslodavac B izračunava:

učešće u plaći: $(500,00 : 950,00) \times 100 = 52,63 \%$

učešće u umanjenju: $52,63 \%$ od $175,00$ eura = **92,10** eura

Primjer 5.

<i>Opis</i>	<i>Iznos u eurima</i>	
	<i>Poslodavac A</i>	<i>Poslodavac B</i>
Bruto mjesečna plaća	450,00	500,00
Umanjenje osnovice za obračun doprinosa za mio I.	82,90	92,10
Osnovica za doprinos iz plaće za mio I. stup	367,10	407,90
Iznos doprinosa za mio I. stup – 15%	55,07	61,19
Osnovica za doprinos iz plaće za mio II. stup	450,00	500,00
Iznos doprinosa za mio II. stup – 5%	22,50	25,00
Ukupno doprinosi za mirovinsko osiguranje	77,57	86,19
Dohodak	372,43	413,81
Osnovica za doprinos na plaću za zdravstveno osiguranje	450,00	500,00
Iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje – 16,5%	74,25	82,50

Primjer 5.

Moguće komplikacije i otvorena pitanja....

- Ako radnik **ne dostavi izjave**, niti jedan poslodavac ne može umanjiti osnovicu za obračun doprinosa za mirovinsko osiguranje.
- Što ako radnik naknadno, npr. nakon par mjeseci, dostavi potrebne izjave?
- Treba li poslodavac u tom slučaju ispraviti obračun plaće i ispravljati podatke u obrascu JOPPD?
- **Napomena:** Prema čl. 139. Zakona o radu, potraživanja iz radnog odnosa zastarijevaju u roku 5 godina

Promjena ugovorenog tjednog fonda radnog vremena u istom mjesecu

- Promjena tjednog radnog vremena utječe na visinu plaće
- Za umanjene osnovice za obračun doprinosa - mjerodavan podatak je ukupni iznos mjesečne plaće

Podsjetnik:

- Ako se u toku mjeseca radno vrijeme mijenja puno/nepuno – u obrascu JOPPD se podaci iskazuju u dva reda (zbog različitih šifri u polju pod 9. na stranici B)
- Da će u tom slučaju umanjene osnovice trebati iskazati zasebno u svakom redu na str. B obrasca JOPPD?

Primjer 6.

Promjena ugovorenog tjednog broja sati u toku istog mjeseci

- Radnik je tijekom prosinca 2023. zaposlen:
 - od 1. do 10. prosinca 2023. - nepuno, 20 sati tjedno
 - od 11. do 31. prosinca – puno, 40 sati tjedno
- Plaća za prosinac 2023.:
 - za razdoblje od 1. do 10. prosinca (24 sata) - 189,00 eura
 - za razdoblje do 11. do 31. prosinca (120 sati) - 840,00 eura
- Ukupna bruto plaća radnika za mjesec prosinac 2023. godine iznosi **1.029,00 eura**

Primjer 6.

<i>Opis</i>	<i>Iznos u eurima</i>
Bruto mjesečna plaća (svih 144 sata)	1.029,00
Umanjenje osnovice za obračun doprinosa za mio I. 0,5 x (1.300,00 – 1.029,00)	135,50
Osnovica za doprinos iz plaće za mio I. stup (1.029,00 – 135,50)	893,50
Iznos doprinosa za mio I. stup – 15%	134,03
Osnovica za doprinos iz plaće za mio II. stup	1.029,00
Iznos doprinosa za mio II. stup – 5%	51,45
Ukupno doprinosi za mirovinsko osiguranje	185,48
Dohodak (600,00 – 60,00)	843,52
Osnovica za doprinos za zdravstveno osiguranje	1.029,00
Iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje – 16,5%	169,79

Isplata mjesečne plaće u dva navrata

- Ako se plaća za određeni mjesec isplaćuje u dva navrata, umanjenje osnovice za obračun doprinosa **primjenjuje se pri prvoj isplati.**

DRUGA ISPLATA ZA ISTI MJESEC – 2 situacije:

- a) ako na temelju iznosa drugog dijela plaće proizlazi da je umanjenje trebalo biti veće - preostali dio umanjenja koristi se na drugoj isplati
 - ovo je u praksi moguća samo ako je prvi dio mjesečne bruto plaće manji od 300,00 eura
- b) ako na temelju iznosa drugog dijela mjesečne plaće proizlazi da je umanjenje trebalo biti manje – provodi se ispravak umanjenja

Primjer 7. a)

Isplata plaće u dva navrata; drugi dio iz drugog izvora; na drugom dijelu se koristi razlika do punog prava na umanjenje

- Radnik je zaposlen s nepunim radnim vremenom
- Mjesečna bruto plaća iznosi 500,00 eura
- Mjesečna plaća se isplaćuje u dva navrata:
 - prvi dio – 250,00 eura iz sredstava Državnog proračuna
 - drugi dio – 250,00 eura iz vlastitih prihoda ustanove

Primjer 7. a)

<i>Opis</i>	<i>Iznos u eurima</i>	
	<i>Prvi dio plaće</i>	<i>Drugi dio plaće</i>
Bruto mjesečna plaća za nepuno radno vrijeme	250,00	250,00
Umanjenje osnovice za obračun doprinosa za mio I.	250,0	50,00
Osnovica za doprinos iz plaće za mio I. stup	0,00	200,00
Iznos doprinosa za mio I. stup – 15%	0,00	30,00
Osnovica za doprinos iz plaće za mio II. stup	250,00	250,00
Iznos doprinosa za mio II. stup – 5%	12,50	12,50
Ukupno doprinosi za mirovinsko osiguranje	12,50	62,50
Dohodak	237,50	187,50
Osnovica za doprinos na plaću za zdravstveno osiguranje	250,00	250,00
Iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje – 16,5%	41,25	41,25

Primjer 7 b)

Isplata plaće u dva navrata, drugi dio umanjuje pravo na umanjenje osnovice

- Mjesečna plaća se isplaćuje u dva navrata, u iznosima:
 - prvi dio plaće - 600,00 eura
 - drugi dio - 500,00 eura

Primjer 7 b)

<i>Opis</i>	<i>Iznos u eurima</i>		
	<i>Prvi dio plaće</i>	<i>Drugi dio plaće</i>	<i>Ukupna mjesečna plaća</i>
Bruto mjesečna plaća	600,00	500,00	1.100,00
Umanjenje osnovice za obračun doprinosa za mio I.	300,00	-	100,00
Uvećanje osnovice za obračun doprinosa za mio I. za previše korišteni iznos na prvoj isplati	-	200,00	-
Osnovica za doprinos iz plaće za mio I. stup	300,00	700,00	1.000,00
Iznos doprinosa za mio I. stup – 15%	45,00	105,00	150,00
Osnovica za doprinos iz plaće za mio II. stup	600,00	500,00	1.100,00
Iznos doprinosa za mio II. stup – 5%	30,00	25,00	55,00
Ukupno doprinosi za mirovinsko osiguranje	75,00	130,00	205,00
Dohodak	525,00	370,00	895,00

Primjer 8.

Isplata primitka koji se smatra plaćom, ali nije mjesečna plaća (čl. 22. Zakona o doprinosima)

- Zaposlenica je na bolovanju na teret HZZO-a; u siječnju za prosinac – naknada na teret HZZO-a
- U siječnju 2024. godine isplaćuje joj se potpora za bolovanje duže od 90 dana
- Potpora se sastoji od dva dijela:
 - neoporezivi iznos potpore – ne podliježe obvezi doprinosa i poreza na dohodak
 - oporezivi dio potpore - preračunava se na bruto svotu primitka koji je porezno izjednačen s plaćom, **uz obračun doprinosa iz plaće i na plaću, bez prava na umanjenje osnovice**

Utjecaj umanjenja osnovice na prava u mirovinskom osiguranju

- Umanjenje osnovice za obračun i plaćanje doprinosa neće utjecati na prava osiguranika
- Osnovica za ostvarivanje visine mirovine i dalje će biti **bruto plaća**, neovisno tome što je doprinos plaćen na iznos manji od bruto plaće

VAŽNO:

Porezna uprava ne provodi godišnji obračun prava na umanjenje osnovice za obračun doprinosa za mirovinsko osiguranje generacijske solidarnosti.

OBRAČUN POREZA NA DOHODAK IZ PLAĆE I DRUGOG DOHOTKA od 1. siječnja 2024.

Najvažnije izmjene Zakona o porezu na dohodak

- povećan je osnovni osobni odbitak
- izmijenjen je način određivanja i povećani su iznosi osobnog odbitka za uzdržavanu djecu i uzdržavane članove obitelji
- povećan je mjesečni i godišnji iznosi porezne osnovice za primjenu niže i više stope poreza
- propisane su najniže i najviše stope poreza na dohodak koje mogu utvrditi lokalne jedinice
- ukinut je prirez porezu na dohodak (Zakon o lokalnim porezima)
- propisana je stopa poreza na dohodak pri isplati drugog dohotka
- povećane su stope poreza na dohodak za dohodak od imovine i od kapitala (sa 10% na 12%, sa 20 na 24% i sa 30% na 36%)

- promijenjen je rok dospijeća poreza na dohodak po godišnjoj poreznoj prijavi za samostalne djelatnosti
- propisano je porezno obilježje napojnica
- proširen je dohodak od kapitala
- ukinuto je oporezivanje zarada ostvarenih ulaganjem u dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca koje izdaje RH i lokalne jedinice
- iznosi koji su propisani kao limiti i pragovi za primjenu pojedinih zakonskih instituta, zaokruženi su na cijele brojeve

Osobni odbitak u 2024. godini

OPIS	Koef.	Mjesečno u eurima
Osnovni osobni odbitak	1,0	560,00
Uzdržavani član – U,S	0,5	280,00
Prvo dijete – D1	0,5	280,00
Drugo dijete – D2	0,7	392,00
Treće dijete – D3	1,0	560,00
Četvrto dijete – D4	1,4	784,00
itd.... – povećanje za svako sljedeće dijete		
Osobe s invaliditetom - I	0,3	168,00
Osobe s invaliditetom po jednoj osnovi 100% i/ili koje imaju pravo na doplatak za pomoć i njegu i/ili su korisnici osobne invalidnine – I*	1,0	560,00

Primici uzdržavanih članova obitelji u 2024.

- Prag godišnjih primitaka u eurima: šesterostruki iznos osnovnog osobnog odbitka:

$$6 \times 560,00 = \mathbf{3.360,00 \text{ eura}}$$

Porezna osnovica za primjenu stopa poreza na dohodak od 1. siječnja 2024.

Stopa poreza na dohodak	Mjesečna porezna osnovica	Godišnja porezna osnovica
Niža stopa – od 15% do najviše 23,6%	do 4.200,00 eura	do 50,400,00
Viša stopa – od 25% do najviše 35,4%	iznos koji prelazi 4.200,00 eura	iznos koji prelazi 50.400,00

Stope poreza na dohodak od 1. siječnja 2024.

- Odluku donose predstavnička tijela lokalnih jedinica
- Ako ne donese odluku do 30. 11. 2023.: stope 20 % i 30 %
- Propisani su rasponi

Lokalna jedinica	Niža stopa	Viša stopa
općina	od 15 % do 22 %	od 25 % do 33 %
grad s manje od 30.000 stanovnika	od 15 % do 22,4 %	od 25 % do 33,6 %
grad s više od 30.000 stanovnika	od 15 % do 23 %	od 25 % do 34,5 %
Grad Zagreb	od 15% do 23,6 %	od 25% do 35,4 %

Zakon o lokalnim porezima

- Od 1. siječnja 2024. – ukinut je prirez porezu na dohodak

PITANJE:

Da li će se pri isplati plaća po sudskim presudama koje su utužene u bruto iznosu, a isplaćuju se u 2024. godini i kasnije, iz kojih se porez obračunava po čl. 25. st. 6. Zakona o porezu na dohodak, plaćati prirez porezu na dohodak?

Primjer 9.

Obračun poreza na dohodak iz plaće koja se isplaćuje u 2024. godini

- Bruto plaća = 1.050,00 eura
- Osobni odbitak = 560,00 + 280,00 = 840,00 eura
- Osiguranik drugog stupa
- Zagreb – pretpostavka: niža stopa poreza = 23,6%

<i>Opis</i>	<i>Iznos u eurima</i>	
	<i>Prije izmjene</i>	<i>Nakon izmjene</i>
Bruto mjesečna plaća	1.050,00	1.050,00
Umanjenje osnovice za obračun doprinosa za mio I. 0,5 x (1.300,00 – 1.050,00)	0,00	125,00
Osnovica za doprinos iz plaće za mio I. stup	1.050,00	925,00
Iznos doprinosa za mio I. stup – 15%	157,50	138,75
Osnovica za doprinos iz plaće za mio II. stup	1.050,00	1.050,00
Iznos doprinosa za mio II. stup – 5%	52,50	52,50
Ukupno doprinosi za mirovinsko osiguranje iz plaće	210,00	191,25
Dohodak	840,00	858,75
Osobni odbitak	763,17	840,00
Porezna osnovica	76,83	18,75
Porez na dohodak	15,37	4,43
Priraz porezu na dohodak	2,77	-
Ukupno porez na dohodak i priraz	18,14	4,43
Neto plaća	821,86	854,32
Osnovica za doprinos za zdravstveno osiguranje	1.050,00	1.050,00
Iznos doprinosa za zdravstveno osiguranje – 16,5%	173,25	173,25
Ukupni trošak plaće	1.223,25	1.223,25

Primici od drugog dohotka

- Stope doprinosa – 10% za mir. osig. i 7,5% za zdravs. osig. – nema promjena
- **Predujam poreza na dohodak** - stopa koju je kao nižu stopu svojom odlukom odredilo predstavničko tijelo lokalne jedinice u kojoj stjecatelj drugog dohotka ima prebivalište odnosno uobičajeno boravište
- Ako lokalna jedinica ne donese odluku – stopa od 20%
- **Isplate nerezidentnima** koji u RH nemaju prijavljeni privremeni boravak – stopa koju je kao nižu stopu odredilo predstavničko tijelo lokalne jedinice u kojoj je sjedište isplatitelja

Primjer 10.

Obračun autorskog honorara, isplata u 2024.; pretpostavka: stopa poreza 23,6%

- Autorsko djelo je isporučeno u 2023. godini
- Ugovorena je bruto naknada u iznosu 500,00 eura
- Autor ima prebivalište u Zagrebu; pretpostavka je da je grad Zagreb donio odluku da niža stopa poreza na dohodak iznosi 23,6%

Primjer 10. – Autorski honorar u 2024.

<i>Opis</i>	<i>Iznos u eurima</i>
Bruto primitak autora	500,00
Paušalni izdatak – 30%	150,00
Osnovica za obračun doprinosa	350,00
Doprinos za mirovinsko I. stup - stopa 7,5% od 350,00	26,25
Doprinos za mirovinsko II. stup – stopa 2,5% od 350,00	8,75
Izdatak za doprinose iz osnovice	35,00
Dohodak/Porezna osnovica	315,00
Porez na dohodak - stopa 23,6 %	74,34
Neto primitak	390,66
Doprinos za zdravstveno - stopa 7,5% na 350,00	26,25
Ukupni trošak isplatitelja	526,25

ZAKLJUČAK

- Poslodavci su obvezni prilagoditi programe za obračun plaća novim pravilima obračuna doprinosa i poreza na dohodak. U sustavu javnih službi – COP.
- Osim općih pravila, paziti na:
 - radni odnos kod dva ili više poslodavaca istovremeno
 - prestanak radnog odnosa u toku mjeseca
 - promjena fonda radnog vremena u toku mjeseca, i
 - isplata mjesečne plaće u dva navrata.
- U školstvu se plaća za prosinac 2023. isplaćuje u siječnju 2024., pa će se istovremeno primijeniti novi obračun doprinosa (za zaposlene s plaćom do 1.300,00 eura mjesečno) i novi obračun poreza na dohodak (za sve zaposlene).
- Za prosinac 2023. minimalna plaća iznosi 700,00 eura bruto.
- Od siječnja 2024. (isplata u veljači), biti će određena nova svota minimalne plaće.